

ks. dr hab. Leszek Wilczyński

ZNACZENIE ARCHIWÓW KOŚCIELNYCH DLA NAUKI POLSKIEJ

Kościół w Polsce, zapewne od X/XI–XI w., tworzył własne archiwa. Dokumenty powstawały i gromadzone były w kancelariach biskupich, kapitułnych i zakonnych.

Po okresie rozbiorów i kasaty licznych zakonów w drugiej połowie XIX wieku nastąpiło ich stopniowe odradzanie, ale dopiero w XX wieku można mówić o powstaniu nowoczesnych instytucji naukowo-badawczych. Na mocy nowego Kodeksu Prawa Kanonicznego z 1983 r. istnieją one w każdej diecezji. Zawierają dokumentację kurii biskupich i kapituł katedralnych a także archiwa kapituł kolegiackich oraz zbiory dekanalne i parafialne. Wiele z nich posiada niezwykle cenne archiwalia będące dziedzictwem narodowym i obrazem historii naszego kraju. Dokumentacja ta odgrywa podstawową rolę w badaniach historycznych od średniowiecza do czasów najnowszych.

W referacie chciałbym dokonać przeglądu archiwów kościelnych w Polsce i wykazać ich użyteczność w badaniach naukowych.